

Sygn. akt II Cz 1385/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

Przewodniczący: SSO Sławomir Krajewski (spr.)

Sędziowie: SO Iwona Siuta

SO Zbigniew Ciechanowicz

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2014 roku w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku K. L.

z udziałem A. L.

o podział majątku wspólnego

na skutek zażalenia uczestnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 16 września 2013 roku, w sprawie I Ns 1103/10

postanawia:

- 1. odrzucić zażalenie na punkt I postanowienia Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 16 września 2013 roku,**
- 2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 września 2013 roku Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim, zwrócił uczestnikowi postępowania wniosek o przywrócenie terminu do złożenia apelacji (I) oraz odrzucił apelację uczestnika postępowania (II).

W uzasadnieniu podniósł, iż uczestnik postępowania, bezspornie swoją apelację złożył z przekroczeniem ustawowych terminów, jednakże złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenia apelacji.

Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, iż zasadą jest, że przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej jest możliwe jedynie wówczas, jeżeli strona o to wnioskująca zaniechała dochowania terminu jedynie bez swojej winy, a uchybienie to pociąga za sobą ujemne dla strony skutki procesowe. Oczywiście przy tym pozostaje, iż uchybienie terminowi do wniesienia apelacji skutki takowe powoduje. Sąd dodał, iż wniosek o przywrócenie terminu winien także określać uprawdopodobnienie okoliczności go uzasadniających oraz wskazanie kiedy okoliczności te wystąpiły, a więc mających wykazać brak zawinienia w uchybieniu, a przede wszystkim musi przede wszystkim spełniać wymogi formalne stawiane art. 169 § 1 i 3 kpc. Aby zatem wniosek o przywrócenie terminu mógł być merytorycznie rozpoznany strona musi spełnić wszelkie wymogi formalne odnoszące się do czynności, której terminowi uchybiła. Dotyczy to również uiszczenia opłaty od czynności procesowej – w tym wypadku apelacji. Sąd pierwszej instancji podkreślił, iż uczestnik postępowania nie uiścił należnej opłaty w kwocie 1000 zł, a jego wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych został prawomocnie oddalony. Sąd zaznaczył, iż mimo ponownego wezwania do opłaty takowej nie uiścił, lecz złożył ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów oparty na tych samych podstawach co uprzednio oddalony.

Wobec powyższego Sąd Rejonowy uznał, iż apelacja nie została należycie opłacona, a zatem uczestnik postępowania nie wniósł apelacji kompletnej pod względem formalnym, co skutkuje zwrotem wniosku o przywrócenie terminu.

Sąd nadmienił, iż wobec zwrotu wniosku o przywrócenie terminu nie jest możliwe badanie przyczyn, dla których pozwany nie wniósł apelacji w ustawowym terminie, zaś dokonanie tej czynności procesowej jako spóźnionej skutkuje odrzuceniem apelacji i to bez ponownego wzywania do usunięcia ewentualnych braków formalnych.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł uczestnik i zaskarżając postanowienie w całości, wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, iż Sąd kolejno oddała jego wnioski o zwolnienie z kosztów sądowych, o przyznanie adwokata z urzędu, o zwolnienie opłaty od apelacji, nie uznając w żaden sposób jego zasadnych argumentów.

Skarżący wskazał, iż sprawa o podział majątku odbyła się bez jego obecności, zaś osoba, która zeznawała jako uczestnik została podstawiona. Dodał, iż wyraźnie wykazał Sądowi, że przebywał w tym czasie poza granicami kraju.

Skarżący nadmienił, iż z oświadczenia majątkowego wynika ponadto, że pozostaje on bez dochodu a zasiłek z (...)nie wystarcza na utrzymanie konieczne, a mimo to sąd oddalił jego wniosek o przyznanie adwokata.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie uczestnika nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż jak wynika z treści zażalenia, skarżący zaskarżył postanowienie w całości, a zatem także w zakresie zawartego w jego punkcie I zarządzenia w przedmiocie zwrotu wniosku uczestnika o przywrócenie terminu do złożenia apelacji. Na uwagę zasługuje zaś okoliczność, iż przedmiotowe zarządzenie jest niezaskarżalne.

Zgodnie z art. 370 kpc, stosowanym odpowiednio w postępowaniu zażaleniowym (art. 397 § 2 kpc), sąd pierwszej instancji odrzuci na posiedzeniu niejawnym apelację wniesioną po upływie przepisanej terminu, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również apelację, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie. Z kolei w myśl art. 373 kpc, Sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym apelację, jeżeli ulegała ona odrzuceniu przez sąd pierwszej instancji. Jeżeli dostrzeże braki, do których usunięcia strona nie była wezwana, zażąda ich usunięcia.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy uznając, iż zażalenie co do punktu I było niedopuszczalne, na podstawie art. 373 kpc, orzekł jak w punkcie 1 postanowienia.

Jeśli zaś chodzi o pozostałą część zaskarżonego postanowienia, zauważyć należy, iż w ocenie Sądu Okręgowego Sąd pierwszej instancji prawidłowo odrzucił apelację z uwagi na jej wniesienie po upływie ustawowego terminu i nieskuteczne złożenie wniosku o przywrócenie terminu do jej wniesienia.

Stosownie do treści art. 168 § 1 kpc, jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Z kolei zgodnie z art. 169 § 1 - 3 kpc, pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do sądu, w którym czynność miała być dokonana, w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu, w piśmie tym należy uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające wniosek a równocześnie z wnioskiem strona powinna dokonać czynności procesowej.

Sąd Odwoławczy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, iż aby wniosek o przywrócenie terminu mógł być merytorycznie rozpoznany strona musi spełnić wszelkie wymogi formalne odnoszące się do czynności, której terminowi uchybiła. Dotyczy to również uiszczenia opłaty od czynności procesowej – w tym wypadku apelacji. Sąd pierwszej instancji trafnie zauważył, iż skarżący nie uiszczył w przepisany terminie należnej opłaty w kwocie 1000 zł. Z kolei w odpowiedzi na wezwania do uiszczenia opłaty od apelacji, skarżący złożył ponowny wniosek o zwolnienie od

kosztów oparty na tych samych podstawach co uprzednio prawomocnie oddalony. Podkreślić należy, iż stosownie do treści przepisu art. 107 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, oparty na tych samych okolicznościach, podlega odrzuceniu, co też prawidłowo uczynił Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 14 sierpnia 2013 roku. Co istotne wedle art. 112 ust. 4 ww. ustawy taki ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, oparty na tych samych okolicznościach, nie miał wpływu na bieg terminu do opłacenia pisma - tu apelacji.

Zasadnie, zatem Sąd Rejonowy przyjął, iż skarżący nie spełnił wymogów formalnych czynności procesowej, której przywrócenia terminu wnioskował, wobec czego wniosek ten winien być zwrócony.

W konsekwencji wobec bezspornego faktu, iż apelacja została wniesiona po upływie ustawowego terminu, na podstawie przywołanego wyżej przepisu art. 370 kpc, podlegała ona odrzuceniu.

Sąd II instancji wskazuje, iż podnoszone w zażaleniu twierdzenia w żaden sposób nie odnoszą się do rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego, gdyż dotyczą jedynie ogólnie oddalania przez Sąd różnych wniosków skarżącego w tym oddalenia wniosku o przyznanie adwokata z urzędu.

W tej ostatniej kwestii wyjaśnienia wymaga, że postanowieniem z dnia 2 marca 2013 roku, doręczonym w dniu 3 kwietnia 2013 roku, został oddalony wniosek uczestnika o ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu i wobec braku wywiedzenia przez tego ostatniego zażalenia na to orzeczenie, jest ono prawomocne.

Mając wszystko powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc, w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc, orzekł jak w punkcie 2 sentencji postanowienia.

(...)

(...)

(...)

(...)